

Optimizarea programelor de kinetoterapie la pacienții cu endoproteze totale de șold, în funcție de densitatea mineral osoasă

Viorela Ciortea¹, Liviu Pop¹, Ioan Onac¹, Bogdan Chiroiu², Irsay Laszlo¹, Rodica Ungur¹, Monica Borda¹, Anda Neacșu¹, Cosmina Bondor²

Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” Cluj-Napoca

Spitalul Clinic de Recuperare Cluj-Napoca

¹Catedra de Balneofizioterapie și Recuperare Medicală

²Catedra de Radiologie și Imagistică Medicală

³Catedra de Biostatistică și Informatică Medicală

Rezumat

Premize. Osteoporoza joacă un rol important în procesul de recuperare al pacienților cu endoproteze de șold, fiind implicată în posibilele complicații intraoperatorii (fracturi sau protruzii acetabulare iatrogene) și postoperatorii (pierderea precoce a protezei) și devenind o problemă serioasă în cazul reviziei ulterioare a endoprotezei, când poate limita opțiunile reconstructive.

Rolul exercițiului fizic în recuperarea artroplastiei coxofemorale este indiscutabil, iar pe de altă parte în orice program de terapie complexă a osteoporozei trebuie introduse și programe specifice de kinetoterapie.

Obiective. Obiectivul studiului este de a demonstra rolul densității mineral osoase (DMO) în cazul pacienților cu endoproteză totală de șold, în vederea stabilirii unor programe specifice și adecvate de kinetoterapie.

Metode. Studiul s-a desfășurat în cadrul Spitalului Clinic de Recuperare Cluj-Napoca, în perioada iunie - decembrie 2009, pe un număr de 58 de pacienți (36 femei, 22 bărbați), cu vârsta cuprinsă între 30 ani - 83 ani, cu endoproteze totale de șold cimentate și necimentate, uni și bilaterale. S-a elaborat un protocol de studiu standardizat, care a inclus informarea și înrolarea pacienților, evaluarea clinică a pacienților, determinarea densității mineral osoase prin metoda absorțiometriei bifotonice cu raze X (având la dispoziție software-ul pentru proteze ortopedice), evaluarea pacienților cu ajutorul scorului Oxford pentru șold, a indicelui de calitate a vieții SF-36 și a chestionarului Fundației Europene de Osteoporoză QUALEFFO-41.

Rezultate. Analiza statistică a datelor a demonstrat o corelație inversă între scoruri, respectiv evoluția pacienților și valoarea densității mineral osoase.

Concluzii. Densitatea mineral osoasă scăzută încetinește recuperarea pacienților cu endoproteze și scade calitatea vieții acestor pacienți. Kinetoterapia menține densitatea mineral osoasă periprotetică și accelerează recuperarea acestor pacienți.

Cuvinte cheie: densitate mineral osoasă, recuperare, kinetoterapie, endoproteze totale de șold.